

Шимков Микола,

Студент 1 СТН спеціальності 073 «Менеджмент»

Науковий керівник: **Славіна Н.А.,**

к.е.н., доцент кафедри менеджменту, публічного управління та

адміністрування,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ

Сутність ситуаційного підходу полягає в адаптації управління підприємством до конкретних обставин, які на певний період часу мають великий вплив на його функціонування. Така адаптація відбувається на основі результатів «ситуаційного мислення», які допомагають управлінцям приймати рішення щодо доцільності використання тих чи інших прийомів та методів управління для досягнення поставлених економічних цілей. Даний підхід передбачає розробку організаційного проекту для дискретної, випадково сформованої ситуації, яка буде зберігатися і в майбутньому. Ситуаційний підхід передбачає застосування менеджерами різних прийомів і методів управлінської діяльності.

Організація у відповідності з ситуаційним підходом розглядається як складна комплексна і багаторівнева система, в яку закладені адаптивні принципи (тобто можливість перебудовуватися при зміні ситуації). А завдання ситуаційної теорії — вивчати залежність методів управління від того, в якій ситуації, в яких унікальних умовах застосовує їх організація.

Першою роботою в області ситуаційного підходу вважається дослідження англійських вчених Т. Бернса і Р. Сталкера, який вони провели на 20 підприємствах, що виробляють різні види продукції [2, с.202].

В теорії управління виділяють низку основних підходів до управління підприємствами, серед яких: системний, адміністративний, динамічний,

інтеграційний, комплексний, функціональний, процесний, маркетинговий, кількісний, нормативний, ситуаційний, поведінковий, відтворювальний. Розглядаючи підприємства сфери послуг слід зазначити на перевагах ситуаційного підходу до формування системи управління.

Базовим у ситуаційному підході є визначення поняття ситуації. Під ситуацією розуміється конкретний набір обставин, змінних, що роблять вплив на організацію у визначений час. Розгляд конкретної ситуації дозволяє керівнику підібрати найкращі способи і методи досягнення цілей організації, відповідні саме цієї ситуації.

Ситуаційний підхід передбачає застосування менеджерами різних прийомів і методів управлінської діяльності. Менеджери повинні:

а) володіти всіма прийомами і методами управлінської діяльності, знати їх слабкі й сильні сторони;

б) вміти правильно інтерпретувати ситуацію, в якій опинилося підприємство;

в) використовувати ті методи і прийоми управління, які в даній ситуації завдадуть найменшої шкоди підприємству і забезпечать найкращий результат.

Для того, щоб уникнути кризової ситуації, треба володіти здатністю гнучко реагувати на зміни в зовнішніх умовах. Дотримуючись в цілому обраної стратегії, можна організаційно пристосовуватися до зовнішніх умов. Для цього слід розраховувати, передбачати настання певних подій і порівнювати, співставляти їх із своїми можливостями, реагувати на них.

Методологія ситуаційного підходу розглядається як процес, який складається з чотирьох послідовних кроків:

1. Керівник повинен бути ознайомлений із засобами професійного управління, які довели свою ефективність, розуміти процес управління, системного аналізу, методів планування та ін.

2. Кожна із управлінських концепцій і методик має як сильні, так і слабкі сторони, і керівник повинен передбачити можливі наслідки, як позитивні, так і негативні.

3. Керівник повинен вміти правильно сприймати та інтерпретувати ситуацію, тобто правильно визначити фактори, які є найбільш важливими в конкретній ситуації та який можливий ефект може відбутись при зміні однієї чи декількох змінних.

4. Керівник повинен вміти пов'язувати прийоми, які визивають найменший негативний ефект та недоліки з конкретними ситуаціями. Такі навички забезпечують досягнення цілей організації максимально ефективним шляхом в умовах існуючих обставин [3, с.213].

Отже, спочатку необхідно дослідити стан підприємства, оцінити існуючі моделі управління підприємством, визначити основні змінні, що впливають на підприємство, а потім вже здійснити вибір найбільш доцільних в даній ситуації методів управління. Основні змінні або ситуаційні змінні, що мають вплив на підприємство відіграють значну роль в методології ситуаційного підходу, тому що саме завдяки їх правильному вибору можливо зробити правильний вибір методу управління та застосувати його до існуючої ситуації.

Список використаних джерел

1. Зборовська О. М. Сутність та особливості потокових процесів в логістиці: моногр. Дніпропетровськ: Дніпро, 2002. 218 с.

2. Лепа Р. Н. Ситуационный механизм принятия управленческих решений: методология, модели и методы: монография. НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. Д.: ООО «Юго-Восток, ЛТД», 2006. 308 с.

3.Славіна Н.А. Ситуаційний аналіз в управління підприємством. ECONOMIC AND LAW PARADIGM OF MODERN SOCIETY, 2016. №1. С.212-217.